

IZHAJA VSAK DAN

Več ali manj in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poslanišče štev. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tovarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in toljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnjenega naročnine, se upravnica ne odira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 3-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in ne kopirajo se ne vračajo. Naročnino oglaševanja in reklamacije se pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lestah konsorcij lista „Edinost“. — Tiskalnica Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20.

Poštno-brailnični račun štev. 841-652. TELEFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.
Hjolsko vprašanje.

Burne demonstracije proti Rusiji v Lvovu.

LVOV 12. (Lv.) Včeraj zvečer so se tukaj dovršile velikanske, naravnost hrupne protiruske demonstracije zaradi hjolskega vprašanja. Dogodili so se krvavi spopadi s policijo, ki je na demonstrante vrtočljivo streljala.

Okolu 8. zvečer se je zbrala Lvovska akademična mladina, dijaki in dijakinje, na trgu pred Mickiewiczim spomenikom. Hotela je akademična mladina prirediti impozanten protestni shod proti ukrepom ruske dume zaradi hjolske gubernije, katero gubernijo je po svojem zadnjem sklepu proglasila za samostojno in od Poljske-ruske neodvisno pokrajino. Ta protestni shod akademične mladine naj bi tudi odmeval v daljni Petrograd. Zato je mladina priredila za ta manifestacijski shod poljske samostojnosti najboljše protestni program. Pred impozantnim in monumentalnim Mickiewiczim spomenikom je najprej govoril v znak protesta proti sklepu ruske dume urednik Domsy in za njim pravnik Löwenstein, brat državnega poslanca istega imena. Oba govorila sta odločno protestirala proti samolastni odtegnitvi hjolske gubernije od kraljevstva Poljsko-ruskega.

Ta protestni shod je povsem mirno potekel, ker se policija, ki je tekom zborovanja le od daleč sledila, ni hotela in smela vmešavati v tok razprave protestnega shoda. Po končanem zborovanju je poljsko vseučiliško dijaštvo priredilo obhod po mestu.

Udeleženci tega protestnega shoda, po večini dijaki in dijakinje, so se po končanem shodu skupili v trdno povorko. Na čelu spreveda so demonstranti nosili poljsko zastavo z napisom: „Živela neodvisnost kraljevstva Poljskega“. Poleg poljske zastave so nosili tudi črno zastavo v znak sožalja ruskim Poljakom.

Demonstrativni obhod, ki je začetkoma štel samo okrog 1000 dijakov in dijakinj, je po ulicah po malem narasel v 10.000 demonstrantov. Demonstranti so se morali ukloniti brutalni policijski sili, skušali pa so priti v glavno Potocky-ovo ulico, da bi tako prišli pred tukajšnji ruski konzulat.

Hiša tega konzulata pa je bila pravočasno od vseh strani zastražena s primernimi policijskimi silami. Vse ulične

dohode k konzulatu je policijska oblast zaprla z močnimi varnostnimi stražami. Zaradi tega je prišlo med vzbunjeno množico in policijo do prvih krvavih spopadov. Množica je metala na policijo kamenje. Bombardma je bil tako gost in energičen, da je na licu mesta obležalo trinajst policajev več ali manj težko ranjenih.

Zaradi gostega bombardiranja s kamenjem je postala policija popolnoma brez glave. Policija na konjih je brezmiselno udrla med demonstrante. Policijski konji so mnogo demonstrantov težko pohodili in ranili.

Ker se demonstranti nikakor ni hoteli umakniti brutalni sili konjeniške policije, je prišla pehotna policija za svoje šablje in začela udrihati po demonstrantih.

Žrtve.

Zaradi tega nastopa policije je postala množica divja, vznemirjena in nerazgovorna. Silni naskok policije je množico popolnoma zbegal in razburil. Policijskemu napadu se niso mogle prve vrste demonstrantov takoj izogniti in je padlo pod meči policije na tla mnogo demonstrantov več ali manj težko ranjenih.

Kakor so zamogli sedaj v pozni uri ponoči ugotoviti, je bilo pri tej policijski ataki osem demonstrantov težko ranjenih. Med njimi:

Nekemu tehniku je bilo izbito oko, drugemu tehniku so bila kolena razcepljena. Nekemu tretjemu demonstrantu je bila desna dlan odsekana.

V akciji so bili trije ambulančni vozovi, ki so pobirali več ali manj ranjene demonstrante.

Ljudstva se je polastilo splošno ogorčenje zaradi tega brutalnega nastopa policije.

Konec demonstracij.

Demonstracije so trajale pozno v noč in še le po polnoči je nastal popolen, neskaljen mir po Lvovskih ulicah.

Oddelek demonstrantov pa je prišel tudi pred uredništvo rusofilskega dnevnika „Pritkarpatskaja Rus“. Nekateri demonstranti so udri v uredniške lokale, demolirali mobilije in razbili okna.

Vročina.

DUNAJ 12. (Lv.) Tukaj je bila danes neznozna vročina. Temperatura je opoldne dosegla 32 stop. C.

PRAGA 12. (Lv.) Temperatura je znašala okrog poldne 30 stop. C. Zvečer je nastal silen lijak.

Občan za okencem se je izpozabil tako daleč, da se je s pestjo močno udaril po stegnu in zamrmral zamolklo.

„Gotov sem svoje stvari“, je odvrnil Girand, „in vaš ogle v zvezi z mojim poročilom dokaže konventu, da se nisem motil. Da, občan general“, je nadaljeval stavbinski mojster s povdankom, „ta plošča se nam odpira nad podzemskim hodnikom, ki leži pod zaporom vdove Kapet in sega do pisarne. Vzdignimo ploščo, stopite z menoj v hodnik, in dokažem vam, da bi bila lahko dva moža, da, celo eden, tekom ene same noči odvela vdovo Kapet, ne da bi kdo česa slutil.“

Mrmranje, izražajoče strah in občudovanje, ki so je povzročile besede stavbinskega mojstra, je spreletelo vso skupino in se zgubilo pri usih občana Teodorja, ki se je zdel izpremenjen v kip.

„Kakšni nevarnosti smo bili izpostavljeni“, je dejal Girand. „No, z ograjo, ki jo postavim v hodniku, rešim domovino.“

„Oh, občan Girand“, je vzkliknil Santerre, „tvoja misel je vzvišena.“

„Vrag naj te zmoti, trikratni tepec!“ je mrmral patriot s podvojeno besnostjo.

„Sedaj vzdigni ploščo“, je dejal stavbinski mojster občanu Grakhu, ki je imel razen svetilke še vzdigalko.

Konkurz milanske tvrdke.

MILAN 12. (Lv.) Tukajšnja veletrgovina z bombazem Behna & Co. je morala zaradi vojne napovedati konkurz. Pasiva znašajo poldrugi milijon lir.

Stroški vojne.

RIM 12. (Lv.) Vlada je vzela v pokritje vojnih stroškov nadaljnjih 35 milijonov iz državnega zaklada. Dosedanji stroški italijanske ekspedicije v Tripolitanijsko znašajo 240 milijonov lir.

Naši dež. poslanci pred svojimi volilci.

Kakor je bilo v „Edinosti“ naznačeno, je politično društvo „Edinost“ sklicalo za včeraj dva javna shoda, enega v Rocolu in drugega na Prosek, na katerih shodih so naši poslanci poročali o svojem delovanju v mestnem svetu oziroma v deželnem zboru tržaškem. Oba shoda sta bila lepo obiskana in zborovalci so sledili z zanimanjem izvajanjem svojih zastopnikov, kar dokazuje, da se naše ljudstvo živo zanima za javna vprašanja.

V naslednjem podajemo kratki poročili o obeh shodih:

Shod v Rocolu

Je otvoril v imenu političnega društva deželni poslanec dr. Slavik, ki je poudarjal, da so slovenski deželni poslanci prvi, ki poročajo svojim volilcem o svojem delovanju. Sicer pa je volilec itak znano delovanje deželnega zbora, oziroma mestnega sveta, vendar pa je dobro, da se izpregovori beseda o tem delovanju in začrta pot za bodočnost.

Govorec o sestavi mestnega občinskega sveta, je poudarjal govornik, da so slovenski kandidati zmagali z 12 glasovi na celi črti v okolici, dočim pa so socialni demokrati, večinoma le s slovensko narodno pomočjo pridobili 10 glasov, ostalo pa je italijanskoliberalno, torej 68 glasov.

Delo slovenskih deželnih poslancev je bilo narodno: šlo je za to, da se ohrani in obrani slovenski značaj tržaške okolice. Če se v mestu niso dosegli še taki uspehi, kakoršnih bi bilo želeli, se vendar je delo lepo zastavilo in uspehi bodo vedno lepši, kajti minili so časi, da bi se Slovenci v Trstu poitaljančevali. Kdor je v Trstu Slovenec, ostane Slovenec in ne množi več vrst naših narodnih nasprotnikov. Tako prav gotovo ostane tudi v bodočnosti.

Pokazalo se je to tudi pri zadnjih volitvah, zlasti v mestu, kjer je zmagal le tisti, za katerega smo se odločili Slovenci,

Občan Grakh se je lotil dela in v par hipih dvignil ploščo.

Zazijal jim je globok hram s stopnjščem, ki je segalo v globočino; v nos jim je udaril zaduhel zrak, gost, kakor para.

„Zopet ponesrečen poskus“, je zamrmral občan Teodor. „Ob, nebesa torej nočejo, da bi pobegnili, na njej leži prokletstvo!“

XXXVII.

Občan Grakh.

Skupina treh mož je ostala trenotek nepremična ob vhodu podzemskega hodnika, medtem, ko je molil ključar v odprtino svetilko, ki pa ni zamogla razsvetliti globočine.

Stavbinski mojster je triumfiral.

„No?“ je dejal po nekaj sekundah.

„Pri moji veri, da“, je odvrnil Santerre, „tu se nahaja podzemski hodnik, v tem ni dvoma, vedeti moramo še, kam vodi.“

„No, dobro, stopi dol, občan Richard, in videl boš na lastne oči, da sem govoril resnico.“

„Lahko storimo kaj boljšega, nego da stopimo tja dol“, je odvrnil ključar. „Vrnemo se s teboj in generalom v ječo. Tam dvigneš ploščo pod pečjo, in videli bomo.“

„Dobro, pojdemo“, je dejal Santerre.

ki smo dovolj močni, ker imamo ne samo delavstvo, temveč tudi uradništvo, obrtništvo, trgovstvo, inteligenco, kapital. Stališče slovenskih poslancev je pred vsem slovensko narodno stališče. Ne zanemarjajo gospodarskih in kulturnih vprašanj, stoje na strogo demokratičnem stališču, ki pa se vendar ne strinja z onim „minimalnim“ socialnodemokratičnim programom, po katerem delujejo socialni demokrati v mestnem občinskem svetu.

Poleg socialistov hočejo tekmovali tudi italijanski liberalci s svojim programom za „male ljudi“, a prvi in drugi so v tem zelo neodkritosrčni.

Glede na socialne demokrate pripominja govornik, da je v narodnem oziru njihova pravičnost večkrat zelo nepravilna, velikokrat so vzlic najjasnejšemu položaju odločili za Italijane. Za zgled navaja govornik glasovanje o podpori za „Lego nazionale“, kjer so socialisti glasovali za „Lego“, ne pa za našo „Družbo sv. Cirila in Metoda“.

Slovenska delegacija v tržaškem mestnem svetu je vedno povzdigala svoj glas, kadar je bilo treba braniti pravice slovenskega rodu in jezika, je pa tudi večkrat previdno molčala; dosegla pa je s svojo previdno taktiko gotovo to, da jo italijanska večina upošteva, da ima, vsaj v gotovih ozirih strah pred njo.

V nadaljnjem je pojasnjeval govornik sestavo in delovanje deželnega, oziroma mestnega odbora, v katerem je vedno tudi zastopana opozicija, slovenska in socialnodemokratična. Povsod so zastopani slovenski zastopniki, edino le ne v upravnem odboru mestne plinarne, kamor pa bo sčasoma prišel tudi zastopnik slovenskih volilcev.

Če se govori o delovanju mestnega sveta v splošnem, je treba reči, da se je pač mnogo delalo, pač pa malo storilo. Tek vsega delovanja je silno počasen. Zlasti malo se je storilo za okolico. Kvečjemu so razširili kako cesto, napravili razsvetljavo in napeljali vodo. Po dolgih letih se je dosegla tudi grobojska šola, ni pa se posrečila šola pri Sv. Mar. Magdalen. Spodnji vzlic najboljše utemeljitvi.

Nič bolje kakor okolici se ne godi tudi mestu. Tako n. pr. nima mesto dovoljno vode, kar bo lahko imelo v gotovih slučajih najhujše posledice. Trst nima nikake kanalizacije, Trst stoji na kupu gnusobe. Umrljivost je v Trstu večja, nego v vsakem drugem avstrijskem mestu. Načrt kanalizacije, ki je stal tisoče in tisoče, ima pač Trst, toda kanalizacije ni

„Toda pazi“, je dejal stavbinski mojster, „odstranjena plošča zna vzbuditi komu kako misel.“

„Kdo za vraga naj bi prišel ob tej uri sem?“, je dejal Santerre.

„Sicer je dvorana prazna, in zadostovalo bo, če pustimo tukaj Grakha“, je dejal Richard. „Ostani tu, občan Grakh, mi pridemo po te od druge strani podzemskega hodnika.“

„Dobro“, je dejal Grakh.

„Ali si oborožen?“ je vprašal Santerre. „Imam meč in železen drog, občan general.“

„Izborno, le pridno stoj na straži. V desetih minutah smo zopet pri tebi.“

In odšli so vsi trije.

Ključarjev hlapec je videl, kako so odhajali; ko je postalo navidezno vse tiho in samotno, je postavil svetilko na tla, spustil svoji nogi v odprtino podzemskega hodnika in se zasanjal.

Naenkrat, ko je bil najbolj zaglobljen v svoje sanjarenje, je začutil, kako mu je nekdo položil roko na ramo. Ozrl se je, ugledal neko neznano postavo in hotel zakričati, toda v istem hipu mu je neka roka položila na čelo ledenomrzlo pištolo.

(Pride še).

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 90

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

„Dobro“, je dejal stavbinski mojster in nadaljeval računajoč:

„Dvanajst in štiri je šestnajst in osem je štiriindvajset; deljeno s šestimi, ostaja štiri, torej je polovica; tako je, imam že mesto, in če sem se zmotil le za čevlji, recite mi, da sem tepec.“

Stavbinski mojster je izgovoril te besede z gotovostjo, ki je občana Teodorja tako prestrašila, da je postal mrzel kot led. Santerre si je ogledoval načrt z nekim spoštovanjem; videlo se mu je, da ga občuduje tembolj, čimmanj ga je razumel.

Stavbinski mojster je vzel mero, nekaj časa štel in je, ko je navidezno dobro prečunal razdalje, udaril na neko ploščo.

Plošča je bila ravno ona, na katero je bil tako besno udarjal občan Teodor.

„Tukaj je, občan general“, je dejal stavbinski mojster.

„Ali meniš, občan Girand?“

in ni. Niti za korak naprej ni tudi prišlo vprašanje Starega mesta. Stanovanjsko vprašanje je nerešeno. Mesto se ne more razširiti, ker ni nikakih komunikacijskih sredstev z najbližjo okolico. Mili oni posojila za to, a izvedenega nič, vse je le na papirju.

Vse, kar so delali, so delali le na šolskem polju, najpogubnejša politika za nas Slovence. Nad en milijon kron žrtvuje občina za srednje šolstvo, ko bi večino vsega tega morala prevzeti država, čemur pa se naši Italijani branijo na vse kriplje, ker hočejo vzgojevati mladino v svojem duhu. Samo v enem letu so poročali okrog treh milijonov za šolske zgradbe. In v zvezi temu je še premalo šol, ker so šole prenapolnjene. Pa če vlada res prevzame italijanske srednje šole v svojo oskrbo, potem smemo zahtevati tudi mi Slovenci zase slovenske srednje šole.

Rocol in Kjadin nimata svoje ljudske šole: treba bo torej poskrbeti za to, da jo dobijo. Slovenski poslanci se bodo živo zavzeli za to stvar.

Za mesto seveda Italijani nočejo priznati Slovcem ljudske šole v zvezi temu, da je na samih Cirilmetodovih šolah nad 1500 šolskih otrok in na vseh drugih šolah gotovo polovica. Upati pa je, da končno vendar vlada stori svojo dolžnost in prisili občino, da ustanovi šole za nas Slovence.

V nadaljnjem je govornik omenil zanimivo dejstvo, da se je dogodilo, da se je vlada obrnila na deželni odbor z vprašanjem, ali želi sklicanje deželnega zbora, in da je deželni odbor odgovoril, da ne želi sklicanja, ker nima ničesar pripravljene za zasedanje. Sploh temeljito pripravljen ni bil deželni odbor za deželno-zborsko zasedanje nikdar, v zvezi temu, da je Trst tako potreben novih zakonov, kakor šolskega, zemljeknjižnega in drugih, kjer pa povsod hočejo uveljaviti edino le svoje italijanstvo, valed česar ne more stvar dalje.

Zaključil je govornik s tem, da je treba vztrajati v nadaljnjem resnem delu. Napredek je sicer počasen, toda trajen, in treba je le smotrenega dela, da bo naša slovenska stvar tudi nadalje tako lepo napredovala, kakor je doslej.

Oglasilo se je nato več zborovalcev, ki so razpravljali o raznih domačih stvarih, pri čemer je g. dr. Slavik poudarjal, naj se pač volilci v vseh svojih potrebah obračajo na svoje poslance, na kar se je shod zaključil.

Shod na Proseku

je otvoril dež. poslanec Alojzij Goriup, ki je pozdravil zborovalce, se jim zahvalil na lepi udeležbi, pojasnil na kratko namen shoda, ter potem podal besedo dež. posl. dru. Wilfanu.

Dr. Wilfan je omenjal, da imajo volilci pravico zahtevati od svojih poslancev, da jim polagajo račun, katerega so jim ti dolžni dajati. Če prihajajo poslanci med volilce, to ni nikak usiljivost, niti baharija. Poslanec ne zastopa svoje lastne koristi svojih volilcev, temveč zato pa njih poročanje o delovanju ni baharija, temveč dolžnost, kakor je dolžnost vsakogar, ki zastopa koristi koga drugega, da temu polaga račun. Govornik je poudarjal, da imajo vsi naši poslanci, pa naj so potem rojeni v mestu ali okolici, srce za to okolico. Morda se bo to zdela samohvala. Ali po govornikovem mnenju je lump oni, ki zatajuje svoje najboljše lastnosti. Ne misli podati podrobnega poročila o delovanju dež. poslancev, temveč le splošno sliko. Vsi naši poslanci so šli s poštenimi nameni v mestno hišo, kjer pa jih je bilo le 12 proti 68, proti večini, od katere so se dalo le težko kaj doseči. Kljub temu se je v gospodarskem oziru marsikaj doseglo.

Vendar je dolžnost poslancev, da ne delujejo le za gospodarske interese, temveč da delujejo tudi na to, da se v okolici ohrani čisto narodno življenje. Govornik poudarja, da okolica trpi na pomanjkanju šol in izobrazbe. Človek brez šol pa živi življenje sužnje. Omenja visoke stopinje izobrazbe, do katere sta se povzpela nemški, angleški, holandski itd. kmet in delavec. Zato je naša naloga, da ljudstvo dovedemo do večje izobrazbe. Da je pa možna prava izobrazba le na podlagi materinega jezika, je splošno priznano. Zato

treba, da se ne borimo le za vodnjake, ceste itd., temveč da se borimo za višjo izobrazbo. — Zato treba, da dobi tudi okolica meščanske, obrtne in srednje šole, kakor jih že ima mesto. Treba da se zavedamo, da smo del naroda, ki bo živel čez nas in da smo dolžni ohraniti temu narodu to pozicijo, za katero nas zavajajo mnogi močnejši narodi. Ko boste zopet poklicani, da izbirate zastopnike, izvolite kogar hočete, pošljite nas domov — tako je zaključil govornik — ali izvolite moše, ki bodo stremili za nekaj višjim. (Živahno odobrovanje).

Posl. g. Goriup je tu odstopil predsedstvo g. dr. Wilfanu.

G. Križmančič je govoril o laških in turških vojskah, napadal vlado, Italijane, socialiste itd. Posebno je vzel na piko župana dra. Valeria.

Posl. Goriup je rekel, da mu Križmančičevi napadi ne ugajajo. Poudarjal je, da je župan dr. Valerio osebno poštenjak, ki je šel okolici vedno na roko v gospodarskih vprašanjih. Ako zahtevamo od Italijanov, da morajo nas spoštovati, moramo tudi mi njih spoštovati. Renegate zaničujemo — je rekel govornik — a spoštujemo Italijane, ki se bore za svoj narod.

Govornik je prešel potem na vprašanje vodovoda za tržaško mesto. On — govornik — je bil proti načrtu, da bi se napeljavalo vodo od Timava. Bil je proti temu načrtu že zato, ker je knez Turn-Taxis zahteval preveč za dotično zemljišče in se je hotel okoristiti z zadrego občine. Sedaj pa uvideva tudi govornik, da ni druge poti, ker na vodovod iz Reke ni misliti. Zato bi poslanci želeli doznati tozadevno mnenje volilcev, da bodo znali, kako stališče jim je zavzeti v tem vprašanju. Enako je tudi glede obrežne ceste iz Trsta v Tržič. Ali naj se poslanci postavijo za ali proti cesti? Ker so domačini zemljišča ob obrežju že večinoma prodali, bi oni od te ceste ne imeli dosti dobička. Govornik omenja, da je dosegel v mestnem odboru, da se v slučaju gradnje te obrežne ceste zgradi vozna cesta iz Proseka do morja. Govornik omenja potem, da pride vprašanje obrežne ceste sedaj v razpravo in je torej potrebno, da poslanci dobe od volilcev direktive, kako jim je postopati.

Za besedo se je oglasil g. Križmančič, da bi odgovoril posl. gosp. Goriupu.

G. dr. Wilfan: Prosim g. Križmančič, vi ste začeli razpravljati o stvari, ki ni na dnevnem redu. Na dnevnem redu je poročilo dež. poslancev. Vprašanje tržaškega vodovoda in obrežne ceste je zelo važno. Prosi, da, če ima kdo kak zrel predlog, naj se oglasi, ako ne, naj se o stvari razmislija in napravi poslanec tozadevne želje in predloge.

Omenja, da pri nas politični boji še niso zadobili tolike oblike, kakor na Angliškem, kjer se spoštuje tudi političnega nasprotnika. Gosp. Križmančič se je o tržaškem županu izrazil precej trdo. Župan je osebno zares zelo ljubeznjiv, a on je eksponent svoje stranke in zato on kot župan ne postopa tako, kot bi moral postopati kot župan mesta, v katerem je 70.000 Slovencev. Gospod Križmančič je pravi ljudski govornik, a se včasih vendar le poslužuje pretrdih izrazov. Ker se ni nihče več oglasil za besedo, je predsednik dr. Wilfan še priporočal zborovalcem, naj citajo veliko, naj citajo vse: „Edinost“, „Piccolo“, „Lavoratore“, „Zarja“, „Slovenca“, „Slovenski narod“ itd. On se ne boji, če citajo ljudje tudi nasprotna časopise, ker zaupa v našo stvar. Samo priporoča, naj citajo z odprtimi očmi. Nato je zaključil shod.

Reformni srednješolski zavodi in naši odnosi.

Josip Wester (Ljubljana).
B. Reformni zavodi.

Kakor znano, je zborovala na Dunaju v dneh od 21.—25. januarja l. 1908 od našega ministrstva sklicana srednješolska enketa, katere so se udeležili poleg šolskih zastopnikov ministrstva, znanstveniki pedagogi in visokošolski profesorji, vojaški dostojanstveniki itd., tudi zastopnice ženskih vzgojevalnih zavodov.

Uspeh te enquete se je pokazal še isto leto v naredbah našega ministrstva z

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Prodajaln. ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso štev. 36

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

„Caffé Goldoni“

Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.

Pijače naravne in prve vrste. Časopisi in ilustracije. POSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se najtopleje priporoča. FRANJO MARINŠEK.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz od tega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaga, ulica del Baobi 16, vogel ulica Boschetti. TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke). Automobili na posodo po zbirni cen. Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Zakaj naj rabimo samo

„Osramove“ svetilke?

1. „Osramove“ svetilke posedujejo potegnjeno svetilno žico, imajo zato več odporne sile kot svetilke s kovinasto žico z zastarelo brizgano svetilno žico.

2. „Osramove“ svetilke prihranijo v nezmanjšani meri 70% toka.

3. „Osramova“ svetilka daje čudno belo in prijetno svetlobo.

4. Vsaka pristna „Osramova“ svetilka mora nositi napis „Osram“. Kdor skrbno pazi na to, se obvaruje izdelkov, ki nimajo ničesar opraviti z „Osramom“.

Dobiva se povsod!

Družba Osramovih svetilk z. o. z.

Dunaj.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

R. Gasperini, Trst

Telefon štev. 1974. SPEDITER Via Economio št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnic

2051

Sprejme razčistitve kakršnegasodi blaga iz mitale, dostavljanje na dom. POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGODORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu. CENE BREZ KONKURENCE.

PRODAJA NA DROBNO.

Ne POZABITE

o priliki potovanja na vsesekolski zlet v Prago zavarovati se

a) proti nezgodam in poškodbam na železnici,

b) proti nezgodam sploh,

c) proti tatvini z ulomom v vašem stanovanju

pri edini češki delniški zavarovalni družbi te vrste

„Patria“ v Pragi

Na vprašanja odgovarja poštno-obratno in brezplačno

Generalni zastop „Patria“ v Trstu via Tor San Piero 12.

Za direktna zavarovanja posebne ugodnosti.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina štev. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in specializist za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

Edina slovenska

Knjigoveznica

ANTON REPENŠEK, Trst, ul. Cecilija 9

Izdeluje vsakovrstna knjigoveška prirosta in fina dela PO KONKURENČNIH CENAH.

ZALOGA DALMATINSKEGA VINA

(lastni pridelek iz Jesenja pri Ormiju)

Filip Ivanišević - Trst

ulica Valdirivo št. 17. — Telefon št. 14-05.

Prodaja na drobno in na debelo.

GOSTILNE: „All'Adria“, ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Zudecche št. 3, v katerih toči svoja vina I. vrste.

ZALOGA TOVARNISKEGA POHIŠTVA

R. Blaha -- TRST

ULICA CASERMA ŠT. 4.

TELEFON 16-31.

PREJ „MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU“

POPOLNE UREDBE ZA HOTELE, PENZIJE, GOSTILNE IN KAVARNE.

POHIŠTVO PO VSAKOVRSNIH CENAH.

SPECIJALITETA: DIVANO POSTELJA („SPAVAJ PATENT“) OD GLASOVITE

— TVORNICI JACKEL Z DUNAJA —

dne 8. avgusta 1908, št. 34180. S tem odlokom se je namreč načelno dovolilo, da se smejo (poleg obstoječih 4 razrednih realnih gimnazij) osnovati tudi novo organizirani osemrazredni zavodi, t. j. osemrazredne realne gimnazije (tip A). Razun teh se sme tudi poskusiti s reformnimi realnimi gimnazijami (tip B). To sta dva reformna tipa srednje šole. Tretji pa je takozvani „dečinski tip“ (tip C) realne gimnazije; že 1. 1907 je bilo naučno ministrstvo dovolilo, da se občinska realna gimnazija v Dečinu ob Labi preosnuje v višjo realno gimnazijo s posebnim učnim načrtom. Sedaj je ta zavod v upravi države in tvori takozvani „dečinski tip“.

Tako torej imamo v državi troje vrst reformnih zavodov. Že ta trojnost kaže, da se sedaj še poskuša, kateri tip se najbolje obnese. A že vsa znamenja kažejo, da se bo najprej v najbolj udomačljivi osemrazredna realna gimnazija (tip A). Po statističnem pregledu za 1. 1910-11, izdanem od naučnega ministrstva v naredbenem listu dne 15. januarja 1911, je bilo v tostranski državni polovici 296 gimnazij; med temi 21 malih gimnazij, dve 4-razredni gimnaziji (starega značaja), 3 male realne gimnazije, 215 velikih gimnazij, 4 realne in velike gimnazije, dve veliki realni gimnaziji (star. znač.), 47 osemrazrednih realnih gimnazij (tip A) in dve reformni realni gimnaziji (tip B). Med temi se preosnavlja 34 hum. gimnazij v realne, oziroma reformne gimnazije in štiri realne v realne, oziroma reformne gimnazije.*

Preden se spustimo v nadaljnje razmotrivanje, je treba te zavode točneje označiti po njih bistvu in učnem načrtu.

Tip A. Realna gimnazija ima 1) osem razredov (prejšnja realna gimnazija le štiri nižje); 2) od 3. razreda dalje se poučuje mesto grščine kak moderni ali deželni jezik (franc., angl., ital., itd.); 3) realnim učnim predmetom je določen širši obseg in odmerjeno več časa.

Tip B. Reformna realna gimnazija je na nižji stopnji (4 razr.) nekaka nižja realka, torej brez latinščine in grščine; višja stopnja (4 razr.) pa dobi gimnazialni značaj s tem, da se poučuje od 5. razreda dalje latinščina kot obvezni predmet; grščine se sploh ne uče, a mesto nje kakkega modernega ali deželnega jezika.

Tip C. V prvih dveh razredih so še vsi učenci združeni in se uče po vsi enotnem načrtu, tudi latinščine. V tretjem razredu se učenec odloči ali za gimnazialno ali za realno smer; v prvem slučaju se uči grščine, v drugem pa francoščine kot obveznega predmeta, dočim ostane v ostalih predmetih pouk skupen.

To velja za 3 in 4. razred. V 5. razredu pa se prične popolna delitev: realisti opuste latinščino kot obvezen predmet, a se je uče lahko še nadalje neobvezno. — Gimnazialci pa se uče še nadalje latinščine; prost predmet postane zanje prosto-ročno risanje, ki je v nižjih razredih za vse obvezno; razun tega se lahko uče francoščine, angleščine, opisne geometrije in kemičnih vaj kot prostih predmetov. V višjih razredih je torej popolna delitev v realni in gimnazijski oddelek, od 1. 1910-11 pa imajo na tem zavodu še poseben realno-gimnazialen oddelek, torej trojno cepljenje („dreifache Gabelung“).

* Statistični pregled za pričetek 1. 1911-12 je objavil odredbenik naučnega ministrstva št. 1 z dne 1. januarja 1912. Na podlagi teh podatkov je stanje srednjih šol v Avstriji v tekočem šolskem letu sledeče: Vseh gimnazij je 316; med temi 20 malih gimnazij, 2 štirirazredni realni gimnaziji, 4 male realne gimnazije, 218 velikih gimnazij, 4 realne in velike gimnazije, 2 veliki realni gimnaziji (starega tipa), 62 osemrazrednih realnih gimnazij (tipa A) in 4 reformne realne gimnazije (tipa B). Potemtakem je poskočilo skupno število gimnazij od lani do letos za 20 zavodov; prirastek 8-razrednih gimnazij je 15 zavodov, reformnih realnih gimnazij 2 zavoda. — V presnavljanju v 8-razredne realne gimnazije je 33 gimnazij in 3 realke; razun tega se nadaljujejo realne paralelke na 7 gimnazijah; v reformno realno gimnazijo se presnavljata 2 realki, v realno gimnazijo dečinskega tipa pa 1 gimnazija. J. W.

Domače vesti.

Veiko narodno slavlje prirede prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m., rodoljubi v Sv. Križu. Več jutri!

Jezikovna kvalifikacija učiteljev Pod naslovom „Nekaj o naših izpitihi“ prinaša zadnji „Učiteljski Tovariš“ jako umesten članek, ki opozarja, na grde in drzne zlo-

rabe s spričevali o jezikovni kvalifikaciji ljudi, ki v resnici ne znajo našega jezika, s čemer se dela velika škoda naši šoli in našemu učitelstvu posebno v obmejnih pokrajinah, kjer je ravno šola najhujše orožje boju narodnih nasprotnikov proti naši narodnosti. Avtor navaja nekaj takih klasičnih vzgledov tudi z našega tržaškega ozemlja ter zahteva, da pri aprobiranju kandidatov za kak učni jezik bi morali biti izključeni politički vplivi.

Taki slučaj — pravi — se ponavljajo večkrat glede laščine, kakor tudi glede nemščine. Drugače pa se godi Lahom in Nemcem, ki polagajo izpite iz slovenščine. Slavnj Peerz je le na podlagi izpita iz slovenščine dosegel mesto profesorja v Ljubljani, a znano je, da je mož slovenščine prav malo zmožen: a komisar, znan slovenski pedagog, je hotel biti dober človek. Na Tržaškem služi kot voditelj slovenske šole laški pesnik, ki zna tako dobro slovenski, da je na vprašanje, iz kakšne moke se dela na Kranjskem kruh odgovoril: „Iz moke od pšenice“. Neki drug laški učitelj je šel delat izpit iz slovenskega učnega jezika na podlagi enomesečnega bivanja „a Stein in Carniolia“ (v Kamniku na Kranjskem). Če je tak laški učitelj, ki govori jezik tako kakor branjevka „to je botege od življenja“ (= prodajalnica jestvin), dobil izpričevalo za slovenski učni jezik, ga tržaški magistrat v prvi priliki imenuje voditeljem slovenske šole. In zakonitega leka zoper tako imenovanje, žal, ni!

In če se posreči nekaterim, začnejo gospoda na tržaškem magistratu izvajati načrt laškega učiteljskega društva, to je dajali bodo denarne podpore (kar že deloma delajo) onim laškim učiteljem, ki obljubijo polagati izpit iz slovenščine ter jih bodo o priliki imenovali na slovenske okoliške šole na Tržaškem ne le kot voditelje, ampak tudi kot učitelje. In potem se bo kmalu videlo, kaj bo iz tega.

Zato opozarjamo člane izpitnih komisij po Slovenskem, naj nikar ne pardonirajo laških in nemških učiteljev pri izpiti iz slovenščine. Če bodo strogo nepristransko postopali, ne položijo slovenskega izpita noben laški učitelj, ker mi dobro poznamo njih jezikovno zmožnost in nadarjenost. Lah se sploh jako težavno uči drugih jezikov, primorski učitelj pa še težje, ker se kot dijak uči edino le laščine in z njo sovraštva do vsega slovenskega.

Kdo izva? Neposredno pred prvim majem sta glasili tržaške „liberalne“ stranke objavili članke, v katerih sta med vrstami pozivali druhal, naj prepreči Slovincem nastope na ulicah. Govorile sti, da Slovenci hočejo demonstrirati in izzivati laški Trst — kar naj bi se zabranilo v imenu 2000-letne liberalne — kulture! Tudi so ti „liberalci“ pozivljali vlado in redarstvo (avstrijsko!!), naj Slovincem zabrani nastop na „laških“ ulicah tržaških! Toliko je „liberalno“ novinstvo lahonsko storilo, da obvaruje Trst — pred slovensko poplavo. Seveda so ti kliči po napadih in po policiji ostali brezuspešni in da se Slovenci niso ustrašili obupnih groženj bratcev lahončkov. Javno se torej sinovi dedne kulture ne upajo nastopati proti nam, tudi ako jih na to prigovarjata „Piccolo“ in „Indipendente“; zato pa ne morejo mirovati na raznih potovanjih, kjer se nahajajo v kakem železniškem vozu v večini. Brezobzirno žalijo Slovence, ako se ti zadnji puščajo žaliti, kar se — žal, le pre-pogosto dogaja. Celo na Krasu in v Vipavi se drznejo ti sinovi 2000-letne kulture žaliti domače prebivalstvo! Posebno, ko imajo naši lahončki par čaš slovenskega vinca v želodecu, pozabljajo na dolžnost dostojnega vedenja in spoštovanja do dobrih in gostoljubnih ljudi, med katerimi se nemoteno zabavajo! Naše ljudstvo spoštuje goste in jim gre na roko, kjer in kakor more, kar je popolnoma prav. Ako pa ljudje, ki prihajajo med nas, zlorablajo našo gostoljubnost in nas, v zahvalo, za to še žalijo, potem pa taki ljudje zaslužujejo da jim pokažemo — vrata. Spoštujte vseh in jim po možnosti strežite! Ne puščajte pa, da vas žalijo in izzivajo! Toliko ne zahteva gostoljubnost!

Odborova seja Maticе Slovenske dne 2. maja 1912. Predsepnik se spominja pokojnega pisatelja dr. Janeza Mencingerja, pokojnega odbornika in pisatelja dr. Jakoba Sketa in pokojnega člana zemljepisnega odseka, dra.

O priliki birme!!

Velik izbor zlatih, srebrnih in kovinastih ur. Zlate verižice, ovratni okraski, obeski, uhani, prstani, zapestnice itd. itd. Solidna postrežba. Vse po absolutno konkurenčnih cenah pri

BOGOMIL PINO urar in zlatar **TRST**
ulica Vincenzo Bellini 13 (nasproti cerkve sv. sv. Antona)

Čevlji za birmance in botre

barvani in črni najraznovrstnejših krojev in kož, ličnega dela, iz najboljšega blaga, ter trpežni čevlji za delo se doba v prodajalnah

Čevljarske zadruge v Mirnu pri Gorici

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1,
v GORICI, na Starem trgu 1. — V SPLITU, ul. Star. suda 314.
V zalogah vedno sveže blago.

Moja stara

izkušnja je iz ostanke, da je za odpravo poletnih mehurčkov kakor tudi v svrhu doseganja in ohranitve nežne, mehke kože in bele polti najboljše svetovno znano mleko iz lilijevga mleka Steckenpferd, znamke „Steckenpferd“, Bergmann & Co., Dešin (Tetschen) na Labi. Komad po 80 vin se dobiva v lekarnah, mirodilnicah, parfumerijah in drugih trgovinah. Ravno tako se je obnesla Bergmannova lilijina krema „Manera“ za ohranitev nežnih belih damskih rok; v tubah po 70 vin. se dobiva povsod.

TRATTORIA

„All' Antica Pompei“

Trst, Piazza Carlo Goldoni 4

Priporočila se slavemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: boran, istrsko, furiansko in belo. Šteinfeldsko pivo. Domača kuhinja s raznovrstnimi miznimi in gostimi jelili. — Za obilen obisk se toplo priporoča **FRANJO MARINŠEK**.

Občina Roč v Istri

— išče —

občinskega zdravnika

Plača po dogovoru, ne izpod K 3000. Zahteva se poznanje 1 slovanskih jezikov. Imeti mora farmacevtsko omaro.

Za informacije se je obrniti na glavarstvo občine Roč v Istri.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specialist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Odvetniškega koncipijenta

sprejme **takoj**

dr. Feliks Kovačič

odvetnik v Trstu.

Znanje italijanskega jezika je potrebno.

Prednost imajo oni, ki imajo substitucijsko pravico.

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Popoln je:

Sherlock Holmesovih

I. zvezek

K 180

detektivskih povesti

(Spisal Conan Doyle)

I. zvezek

K 180

Vsebina: Škandal na Češkem · Liga rdečelascev · Slučaj istovetnosti · Skrivnostni dogodek v Boscombe Valley · Petero pomarančnih peček · Mož z zavito ustnico.

Dobliva se v vseh knjigarnah ali pa pri

Ig. pl. Kleinmayrju & Fed. Bambergu v Ljubljani.

Prva in edina pisarna

-- v vojaški sivari --

(koncesijonirana od c. k. namestništva)

Trst, ulica della Caserma 5, II. n.

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe. Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošanj vojaškega značaja — oproščenje od vaj, enoletno prostovoljstvo, ženitve, dosežanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe, vsprejetja v vojaške šole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Reševanja hitro in točno. — Uradne ure: Ob delavnikih od 9. predpoludne do 7. popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. opold.

„Slavija“

vzaj. zavarov. banka v Prazi

Rezervni fond K 53,758.285-24.

Izplačane odškodnine in kapitalije Kron 115,390.603 61.

Dividend se je doslej izpl. K 2,598.081-85.

Po velikosti druga vzajemna zavar. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili. Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi zobotehnik **Dr. Ferdinanda Tanzer**

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. II.

Josipa Cerka. Smatra se za primerno, da se da se literarne zapuščine izročijo institucijam, kakor je Matica Slov., kjer se očuvajo pogube in so vobče pristopne. Nekaterih strok abecedariji za Jugoslovansko Enciklopedijo so popolnoma prirejani. Odboren je predlog narodopisnega odseka, da naj pripravljajni odbor za umetniško literarno in narodopisno slovansko razstavo v Pragi razširi svoje vabilo na vse prizadete slov. korporacije oziroma instance. Vložena je prošnja za nadaljevanje ozir. povišanje letne drž. podpore. Matica Slov. je stopila v zameno za publikacije z novo „Matteo-Bolgarsko“ v Carigradu, namenjeno Bolgarom v Turčiji. Določile so se nekatere podrobnosti glede oddaje tiska letošnjih publikacij. Odklonil se je prevod romana „Pod jarmom“, ker že izhaja drug prevod istega romana v nekem dnevniku. Pasijonske igre, ki so se do najnovejših časov igrane v nekaterih krajih Slovenske, bo treba zbrati in urediti. Teksti bi izšli ali v „Matici Slov.“, ko bodo končane Narodne pesmi, ali pri Jugoslovanski Akademiji v Zagrebu. Za l. 1912 so plačali 804 člani.

Vesti iz Istre.

Iz Dekanov. V „Edinosti“ z dne 6. maja tči neki „dekančan“, da je sicer v Dekanah več društev, in med temi tudi podružnica C. M. družbe, a vse da so samo na papirju. Gospod „Dekančan“ bi se bil lahko prepričal na lastne oči, ako čita dnevnik „Edinost“, da je edina podružnica C. M. javno priobčala račun o svojem delovanju v minelem letu. Iz tega računa je posneti, da podružnica ne obstoji samo na papirju, marveč, da je v dobi svojega obstanka od dne 12. aprila 1909. nabrala nad 500 K denarja, kar je za današnje razmere lepa svota.

Gospod dopisnik bi napravil rodoljubno čelo, ako bi pozval odbor „Čitalnice“ in blagajnika društva „Zrinski“ v Dekanah, da skoraj, po preteku 3 let vendar enkrat objavi dohodke in izdatke o veselici, ki je bila prirejena v proslavo 40-letnice njenega obstanka. V tozadevnem programu je bilo rešeno, da se čisti dobiček uporabi po polovici za nabavo društvene zastave, po polovici pa za društvene potrebščine. O zastavi ni duha ne sluha, o potrebščinah pa zna odbor. Podružnica C. M. vrši svojo vzvišeno nalogo in javno pribijemo, da je dohodek letošnjega leta že sedaj prekoračil onega lanskega leta.

Da bode pa uspeh l. 1912 čim lepši, naj gospod „Dekančan“ malce poagitrira med narodno zaspanimi rodoljubi, da pristopijo k podružnici in da, kakor so to storili pravi rodoljubi, vplačajo narodni davek.

Podružnica je vsak hip pripravljena prirediti veselico, samo dajte ji na razpolago moči — katere je odtegujete namenoma. Konečno bodi povedano, da podružnica C. M. ne pozna strankarstva, da je njen edini namen obvarovati našo deo pred potujčenjem ter da želi skupnega delovanja, ne oziraje se na morebitne osebne mržnje posameznih oseb.

Podružnica C. M. v Dekanah.

Proda se mala vila v bližini Gorice. — K vili spada 8 njiv zemlje, park, travnik, vinogradi, klet in priklone. Vse zemljišče je obdano in obdano s tekočo vodo. Naslov za pojasnila: Fondamenta Prefectura 2631, Manesta Verezia. 1002

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snajenje javnih lokalov itd. Ima edino AUGUST KOMPARA, Trst, ul. Fonderia št. 5. Prodaje se na drobno. Postrežba na dom.

ZDRAVNIK
Dr. D. KARAMAN
specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)
ordinuje na svojem stanovanju v Trstu,
Corso št. 12
od 11½ do 1½ in od 4½ do 5½ popoldne.
TELEFON 177/IV.

Zdravljenje krvi!
Čaj „Tisočeri cvet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odkupni lekarni.
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telef. 377.
Poštne pošiljke se izvršujejo takoj in franko ako se dopolnjekron 1-10.

Tržaška posojilnica in hranilnica

V Trstu 1141 | registrovana zadruga z omejenim poročtvom | Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. (uhod po glavni stopnicah).

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje 4 1/4 %
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vknjižbo po dogovoru. Na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2 %, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Uradne ure: od 9.—12. ure popoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno - hranilni račun 816 004

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shranje vrednost, papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo dečo.

Birmanske potre in botri!

Vaš edini fotograf je ANTON JERKIČ, Trst, Via delle Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

Morana, priznana sredstvo za uničenje ste. nic. Zaloga: ulica Stadion šte. 10. Naročila: Ferriera 37, Trst - Skrinjar 480

Penzionisti! Pritlična vila, novoodzidan, v najlepši, mirni legi Gorice 10 min izven mesta ob želez. pragi, 3 sobe, kuhinja, veranda, klet, pralnica, kopalnica, izvorna voda, obširen sadni vrt (1200 m²), je na prodaj. Pojasnila pri fotografu Jerkiču. Trst, via delle Poste 10. 837

Imam veliko množino izvrstnega vina in sicer: Kraški teran, prosekar, belo vipavsko in tudi doma napravljeno s kupljenega dobrega grozja. Istračko vino. Predaja se na drotno in tudi od 56 l naprej na debelo po zmernih cenah. Uljudno se priporoča R. Malalan za Opčinah. 827

Obleke za moške, dežniki, solnčniki, perkal, pa ama barvnat, črni s. tin itd. Plaćevanje na obroke (tedenske in mesečne), Ul. Antonio Caccia 6, I. Edina ugodnost. 897

Hišica s 300 sežoji zemljišča obdelanega v Rocolu je na prodaj. Informacije v ulici Caccia 81, I. 1032

Zastopnike in potovalne uradnike sprejme proti visoki pro. izlizi ali stalni plač Generalno zastopstvo „Patrie“, črške zavar. družbe. Trst, via Tor San Piero 12. 10.3

Odda se s 1. junijem pri ugodni gospi lepa in velika soba z obokom, primerna tudi za pisarno. Sprejemajo se tudi gospodje na hrano. Naslov: ulica Artisti št. 10, II. nad. levo. 1003

Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici, tekašče Frana Josipa št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju. Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilu zadostuje prava mera. V zalogi ima raznovrstno blago ter razpoložljive vzorce na ogled. Cene zmjerne.

Soba se takoj odda gospodu ali gospici. Ulica Media 7, I. 987

Hišica, 4 prostori, 308 sežojev zemljišča, cenjena na 11.530 kron se prodaja za kron 10.600. Naslov pri inser. oddelku Edinosti. 1007

Carniel Umberto trgovina s tu- in inozemskimi izdelki. Via Conti 18 (vogal ulice Ferriera). Skladišče testenin italijanskega riža, najfinjših olj, mesnine in sira. Naravno maslo. Fina vina. Pivo v buteljki. Postrežba na dom. Poštne pošiljke po 5 kg. Niske cene.

Avtomobilska zveza

med
Bovcem - Trbižem in obratno

Vozni red:
popoldne 12.30 odh. BOVEC doh. 7.20 zvečer
" 1.10 " KLUZE " 6.40 popoldn.
" 1.45 " LOG " 6.20 "
" 2.00 " STRMEC " 6.05 "
" 2.10 " PREDEL " 6.05 "
" 2.10 " RABELJ " 5.50 "
" 2.50 doh. TRBIŽ odh. 5.10 "

Voznja stane za vsako postajo 60 vin. Delavci, ki so zaposleni v obeh rudnikih v RABELJNU, imajo 50% popusta.

Avtomobil ima zvezo

s poštanim avtomobilom SV. LUCIJA - kolo-dvor (odh. 7.25), dohod BOVEC (ob 10.11) in a) s pošto iz RABELJNA (odh. 4.40) TRBIŽ 1. (dohod 5.50), b) s pošto TRBIŽ 2. (dohod 1.35) — RABELJ (doh. 305).

Zveza k vlakom:
odh. TRBIŽ 3.13 osebni vlak 916 PONTABELJ-BELJAK - SV. MIHAEL.
8.00 osebni vlak 914 PONTABELJ-BELJAK - SV. MIHAEL.
8.31 brzovlak 102 PONTABELJ-BELJAK - SV. MIHAEL.
5.00 osebni vlak 711 v LJUBLJANO in na Jesenice zvezo v GORICO-TRST
4.09 osebni vlak 911 PONTABELJ-VIDEM.
4.58 brzovlak 907 PONTABELJ-VIDEM - RIM.

Ad. Ant. Mlekuš - Bovec, podjetnik.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1911 K 416.840.622.40. — Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1911 K 1.189.790.207.74 — Plačana podvračila od leta 1831 do 31. decembra 1911 K 1.063.795.459.33.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

I. Veljavnih takoj od izdaja:

- brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti voj službo, ako je vpisan v polah črne vojske.
- ako plača zavarovanec 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo valed pomankljivosti plačevanja, samo da se plačevanje izvrši v teku 6 mesecev po preteku rok.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdaja:

- zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celem Evropi, ampak tudi v katerejkoli deželi tega sveta (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju če pade zavarovanec v dvoboju.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdaju police:

- zavarovanec se oprosti plačevanja za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV. Veljavnih po preteku treh let od izdaja:

- Absolutna neizpodbojnost zavarovanja razun slučajev prevare.
- Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl valed samomora, ali posku. čenega samomora.
- Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2 %.

Društvo sprejema zavarovanja tudi za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

Aristide Gualco - Trst
via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.
Odlikovana tovarna (z zlato) cev in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.
Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmjerne, delo točno.

Na obroke!
Velika zaloga izdelanih oblok
Velika izbira letnih in zimskih oblok za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteti v veznji.
Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.
Adolf Kistoris - Trst
Ulica S. Giovanni šte. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. maja naprej.

Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

5.00 B Herpelje, (Rovinj), Pula.
5.22 M do Poreča in medpostaje.
5.55 O do Gorice (in Ajdovščine).
7.30 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice, Beljak, Celovec, Linec, Praga, Draždane, Berolin.
7.37 O Herpelje, Divača, Ljubljana, Dunaj.
8.30 B Gorica, Jesenice, Trbiž, Ljubljana, Beljak, Dunaj.
9.05 O Opčina, Gorica, Celovec, Dunaj, Prag.
9.10 O Herpelje, Rovinj, Pula.
9.15 M Koper le do Buj.
11.00 B Gorica, Jesenice, Celovec, Monakovo.
12.45 O Gorica, (Ajdovščina), Jesenice, Ljubljana, Celovec.
2.40 M Koper, Buj, Poreč.
4.15 O Gorica, Trbiž, Beljak, Celovec.
4.42 O Herpelje, (Divača, Dunaj, Rovinj), Pula.
6.00 E Gorica, Beljak, Monakovo, Pariz.
7.35 M Koper, Buj.
7.40 O Opčina, Gorica, Ajdovščina.
8.22 B Herpelje, Divača, Dunaj, Pula.
8.40 B Gorica, Jesenice, Beljak, Celovec, Linec, Praga, Dunaj, Monakovo.
10.39 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

2.14 O Herpelje-Divača.
2.20 O v Gorico.
3.00 O v Koper-Izolo-Portorose.

Prihod v Trst.

5.47 O iz Danaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane, Jesenic, Gorica.
7.04 O iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.25 O iz Gorice (Ajdovščine).
8.25 M iz Buj (in medpostaj).
9.00 B iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (in Ajdovščine).
9.35 O iz Pula (iz Rovinja).
10.17 O iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
11.29 E iz Pariz, Monakova, Beljaka, Gorice.
12.45 M iz Poreča in medpostaj.
2.00 O iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice (Ajdovščine) Berolina, Draždan Prago, Dunaja.
3.07 O iz Pule, Herpelj in medpostaj.
4.32 M iz Buj in medpostaj.
4.36 B iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.00 O iz Danaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.05 O iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
7.30 B iz Berolina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
8.14 B iz Berolina, Monakova, Dunaja, Jesenic, Gorice.
10.00 M iz Poreča, Buj, Kopa.
10.23 O iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo).
11.15 O iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.
Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:
9.30 O iz Portorose, Kopa.
9.37 O iz Gorice.
9.41 O iz Divače, Herpelj.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)
5.42 B preko Cervinjana v Benetke, v Rim, Mila Videm, Pontebo, Čedad in B do Kormina (Cormona) preko Nabrežine.
6.20 O do Gorice preko Nabrežine.
8.00 E v Kormin, Videm, Benetke, Milan, Pariz, London.
8.10 B v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.
8.20 B preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milan Rim.
9.00 O preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržiča v Cervinjan.
9.55 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto, 12.10 O v Kormin in Videm.
12.50 O preko Cervinjana v Benetke—Milan.
1.45 O v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10 O v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milan itd.
6.10 O v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35 B v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
6.50 preko Cervinjana v Benetke, Milan, B preko Kormina v Videm.
8.05 B v Kormin in Italijo.
8.42 B v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
9.20 O v Kormin (se zvezo v Cervinjan).
11.40 O v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

Prihod v Trst.

6.10 O iz Dunaja, Budimpešto.
6.30 B iz Dunaja, Ljubljane, Ostende in Londona.
7.40 O iz Kormina in Cervinjana preko Bivia.
8.50 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.15 B iz Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešto in Reke.
11.25 O iz Dunaja, Ljubljane in Reke.
10.50 B iz Kormina preko Bivia iz B iz Italije preko Cervinjana.
12.13 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
4.07 O iz Italije preko Cervinjana in Bivia.
2.17 O iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reke.
4.10 O iz Vidma, preko Kormina in Bivia.
5.35 O iz Dunaja, Budimpešto, Reke, Zagreba.
6.55 O iz Italije preko Cervinjana in Nabrežine.
7.30 O iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.30 B iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.51 B iz Dunaja in Budimpešto.
9.00 E iz Londona, Pariza, Hilana, Benetk, Vidma in Kormina.
11.08 O iz Vidma preko Kormina in Bivia in iz Italije preko Cervinjana.

OPAZKE. Mastne številke značijo popoldne, O — osebni vlak, B — brzovlak, M — mešanec.